

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1902. november 13.

Csütörtök.

XXI. évfolyam. 90. szám.

Felélős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Fél évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitorsért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Obstrukció.

Ha a közéletben a tüneteket csak felületesen szemléljük, könnyen arra a nézetre juthatunk, hogy az obstrukció parlamenti intézménynyé nővi ki magát s idővel rendes harezieszköze lesz az ellenzéknek.

A magyar parlament sem maradt megkímélve az obstrukciótól, és a siker, melyet vele elértek, új kísérletre ingerli a függetlenségi párt nyugtalanabb elemeit, úgy, hogy a párt higgadtabb tagjainak fáradtságukba kerül a heves vérüeket féken tartani.

A német birodalmi gyűlésbe is bevonult az obstrukció az új vámtarifa tárgyalásával és még csak a kezdetnél tart.

Hogy az obstrukció egyáltalán jogos eszköz-e, megengedett fegyver-e, ezzel a kérdéssel még korán sem döntöttek. Mindenesetre igen érdekes tudni, hogy a vezető államférfiak mint gondolkoznak a kérdésről. Széll Kálmán miniszterelnök, ki obstrukció után — melytől maga természetesen távol állt — jutott a kormány élére, a képviselőházban egy alkalommal, mikor még senki sem gondolt obstrukcióra, érintette a kérdést és elég világosan megértette, hogy az obstrukciót nem tartja törvényes eszköznek, és a napokban, midőn az ellenzéknek ismét kedve szottyant obstruálni, kereken kijelentette, hogy fel fogja venni a harezot. Haditervét is elárulta, kilátásba helyezvén a nemzetre való hivatkozást. Körber osztrák miniszterelnök az alkotmányra tartja veszélyesnek az obstrukciót. A német kancellár, Bülow gróf is nyilatkozott a kérdésről. Bülow szerint hiba az obstrukció, mert ha egyszer elkezdjük, többé nem szabadunk tőle! Párt, mely kívánja a parlamentarizmus fennállását és mégis obstruál, hasonlít az olyan emberhez, aki azt a fátat fűrészelni keresztül, melyen ül.

A nevezett három államférfi nyilatkozatát elégnek tartjuk, hogy áttekinthessük, mily fejlődése lesz az obstrukciónak általában. Intézménynyé nem lehet, mert nem legális, mert a parlamentarizmust és az alkotmányt veszélyezteteti és magát az államot súlyosan károsítja. Az obstrukciót kórtünetnek kell tartani, a parlamentarizmus súlyos, ragályos betegsége tünetének, mely betegség-fészke igen valószínűleg a törvényhozók túlnagy számában kereshető. Sokoldaluan képzett, gyakorlatilag tapasztalt, független és lelkiismeretes férfiakban egy nemzet sem oly gazdag, hogy csupán olyanokat küldhessen törvényhozásába. Közigazgatás, igazság-

szolgáltatás, ipar, kereskedelem, művészet, tudomány és irodalom sok kitünőséget abszorbál. Ehhez jön még, hogy a valóban hivatottak nem tolakodnak, gyakran nem is keresnek megbízást, hanem azt akarják, hogy őket keressék fel, míg a csekélyebb értékű anyag tehetségét főleg a saját kised személyiségének érvényesítésében nyilvánítja. Ily emberek mint népképviselők is első sorban magukra gondolnak és ők azok, kik a parlament tekintélyét leszállítják. Rendes időkben a legnagyobb feesegek, kik minden tárgyhoz szólnak. Obstrukció az igazi elemük, mert tartalomteljes emberek nem igen tudnak obstrukciós beszédek tartani. Tapasztalatból teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy nálunk a lakosság túlnyomó többsége az obstrukció ellen van s megakadályozására minden józan akciózt örömmel látja. De az elhárítás csak akkor lehet hathatós, ha a néptől nem kívánnak több, magas hivatásuknak megfelelő képviselőt, mint a mennyit tényleg felajánlani tud. Kiseb, de válogatott számú törvényhozó jobban tudatában lenne kötelességének és felelőségének, és szellemi arzenáljában elég hathatós fegyvereket találna, hogy obstrukció nélkül is el lehessen.

GANÜGY.

A „Háromszékmegyei Tanítótestület” közgyűlése.

Kézdivásárhely nov. 9.*

A „Háromszékvármegyei Tanítótestület” nov. 8-án, d. e. 10 órakor Kézdivásárhelyen, az áll. isk. tornacsarnokában rendkívüli közgyűlést tartott, M. Székely János elnök vezetésével. Jelen volt Csánki Gyula a vármegye kir. tanfelügyelője s a testület tagjai is nagy számban s különösen az állami iskolák voltak jelentékenyen képviselve, noha fedezet hiányában úvar s napi díjra igényt nem tarthattak. Am azért az érdeklődés részükről nagy volt, mert összejövetelüket arra is felhasználták, hogy a küszöbön levő fizetés rendezés ügyében velök szemben tanusított rendkívüli mostoha eljárással szemben nézetüknek, keserőségeiknek kifejezést adjanak.

A közgyűlés egyetlen tárgya volt: az alapszabály módosítása iránt a választmány által beterjesztett javaslat tárgyalása. A közgyűlés elfogadta az alapszabály módosítása iránti javaslatokat, melyek szerint: — a miniszteri rendelet értelmében — jövőben: évenként egy köri s két évenként egy közgyűlés tartatik s a tisztviselői kar négy évre fog választatni.

A sepsiszentgyörgyi és oltvidéki kör egybeolvasztatott s egy új kör létesült a megye miklósvári járásában, mivel az „Erdővidéki tanítótestület”-nek

*) Mult számunkból tér hiány miatt maradt ki.

Szerk.

Háromszékmegye területén lakó tanjait is egy újabb miniszteri intézkedés idecsatolta. Az alapszabályok felterjesztésével az elnökség megbízatván, a közgyűlés elnök záró szavaival véget ért. Nyomban rá megalakult az állami isk. tanítók értekezlete, hogy tárgyalás alá vegye a tanítói fizetés rendezésének, kérdését.

Vármegyénk mintegy 150—160 állami tanítójának keserű eselődása nyilatkozott meg ez értekezleten. Nagy lehangoltság, mely fájdalom érzete uralkodott az értekezleten, mely egyhangulag ki-mondotta, hogy a fizetést rendező törvényre vonatkozólag a Néptanítók Lapjában közölt tervezet: az 1000 koronás kezdő fizetés mélyen lesújtó és lealázó a magyar állami tanítói karra.

Faj az értekezletnek, hogy a míg a 4 középiskolai osztályt végzett irnokoknak kezdő fizetése 1400 koronára tervezetik, addig az állami tanítóké — a kik a 4 közép isk. osztályon felül még 4 évig tanulnak s oklevelet szereznek — csak 1000 koronában tervezik az alapfizetést; fáj, hogy a még minden áll. tisztviselőnek 8 év alatt rendezik a fizetését, addig az áll. tanítók 30—40 év alatt érik el azt és így az idősebb 20—30 éves tanítói multtal bíró áll. tanítók, kiket csak 4—5 éve vett át az állam, egyáltalán nem fognak részesülni fizetés-emelésben, sőt a jövő évben esedékes ötödik éves korpótlékoktól is elesnek 2—3 éven keresztül, míg t. i. belejutnak egy 100 koronás fizetés emelésbe, állami szolgálatuk 8-ik évében.

Többen szoltak hozzá a kérdéshez s mindannyinak szavából kiértezhetette a hallgató a legmélyebb lelki fájdalmat, melyet az új tervezet okozott; és e fájdalmas hangulatot azonban jellemezni, leírni nem tudom.

Végül is elhatározták, hogy mindent elfognak követni, a tervezet méltányosabbá tétele érdekében. Táviratilag kérték meg a Budapesten nov. 9-én tartott áll. tanítói országos értekezletet, hogy tiltakozzanak a tervezet ellen, mely mélyen sérti a magyar tanítókat öczerzetét s kéri a minisztertől és a kormánytól, hogy a jog, törvény és igazság elvei alapján adják meg az áll. tanításnak is a képesítettégüknek megfelelő fizetést s a községeknek, felekezeteknek eltöltött szolgálati éveket számítsák be a fizetés megállapításánál.

Végül Benedek Elek iránt a „Magyarság” részéről ért méltatlan elbánással szemben, a tanítói testület ragaszkodását kifejezni elnökség megbízatván, az értekezlet véget ért.

Az első korona-estély.

Kézdivásárhely, nov. 9.

Régen meg vagyon írva, hogy mi, nők, szeretjük a változatosságot csaknem mindenben. S van is rá okunk. Hiszen: a változatosság gyönyörköd-tet. S ki volna azaz asszony a ki nem szeretné a gyönyörűséget, jelentkezzék az bármely formában? Bizony ilyen asszonyt ma már Diogenes lámpájával sem kapnánk — hála érte a kulturának.

A megszokott egyhanguság elvégre is kitör kebleinkből és eget: azaz változatosságot kér, követel.

Példát, el nem tagadható példát adtak erre nőgyesületünk tagjai csak a közel multban.

A megszokott egyhangu munkakör: a fillér-estélyek, bálók rendezése, a házi szegények segítése stb. kiesinynek bizonyult. Valami új, va-

lami nagyobb szabásu munkára vágytunk s egy energikus, rendkívül ambíziózus férfi segítségével meg is kaptuk ezt: a polgári leányiskola életo szükségét képező fontos kérdésében. Asszonya a pardon: ember a munka, Istené az áldás. A polgári leányiskola a jók segítségével ma már biztos révpártra jutott: az állam veszi gondjaiba s így amivállaink megegyezkednek a teremtés e magasztos munkájának terheitől már a közel jövőben.

Új alkotás kellett hát nekünk. S mert találatoknyak is tudunk lenni: megteremtettük a korona-estélyeket s mult szombaton már gyönyörködtünk is ennek pazar fényében, koronás sikereiben.

Korona-estély?

Pazar fény?

Koronás sikerek?

Igen, meg volt mind a három s hogy valót beszélök: hivatkozom az ott jelen volt bájos hölgyekre és sikkos urakra. Czubilekre és katonákra egyaránt.

De bizonyítok is.

Korona-estély volt. Igen. Már a belépési díj személyenként egy korona volt. S mivel a Korona nem egyezik meg a fillérestély fogalmával: azért indítványozom, hogy a nőgyesület változtassa át a fillérestélyek címét: Korona estély-re. Ez felel meg a valóságnak, az igazságnak. Meg aztán szebben is hangzik ez: Korona-estély. A fillérestélybe, filléres belépési díjakkal bizonyára nem is jönne elég közönség. Az igaz, hogy a sok leányos apáknak sok Koronába kerül a Korona-estély, de a fő a jó mulatság s ezért a Korona-estélyre is ki kell jutnia a koronáknak.

Hát a pazar fény hol volt? Bizony nema régi fillérestélyeken, mikor a selyemruhának. brüsszeli csipkének, fehér glacékyűnek hire-hamva sem volt, hanem a legegyszerűbb creton, batiszt, sőt szőtt ruhákban jelentünk meg a 40—50 filléres belépési díjjal rendezett, házias fillér-estélyeken.

Most — hölgyeink suhogó selymes ruhákban ragyogtatják bájaikat, tisztelet a kivételeknek. Hja, más volt régebben. Ma már nem psütt az egyszerű honi öltözet.

Csak az idegen drága, sok koronás ruhaszövetben mehetünk el a — korona-estélyre.

A polgári leányiskola magasztos ezéjajért a koronás belépti díj ellen még nem is tiltakozom. De már azt nem tudják elhíttetni velem, hogy az egyszerű, házias öltözkében, ne lehetne olyan jól mulatni, mint a selymekben, csipkében! Már engedelmet kérek, T. Hölgyeim és uraim, de ezt a

változatosságot én még sem szeretem. Pedig velem egy rézetben igen sokan vannak. Tessaék elhinni. El tehát a fénynek s helyet a régi, kedves, szemnek és szívnek egyaránt jóleső, egyszerűségnek!

A koronás sikert hagyjuk meg az estélyek szellemi és anyagi oldalának, a milyennel a szombati estély bájos rendezői méltán dicsekedhetnek. Dr. Bánffy Zsigmondné és Zajzon Sándorné urhölgyek valójában olyan szereplőkről gondoskodtak, kiknek szereplései a szellemi sikert igazán megkoronázták. Ha ebből kell megítélnünk a sikert: úgy az teljesen méltó volt a korona-estély elnevezésre.

Akár a Bitai Béla ur kiváló rontional előadott monológját, akár a Schneider tanár ur pompás hegdujátékát s Rácz János ur hozzáadott precíz zongorakíséretét, akár az Asbóth Viktor főtisztelőndő ur kitünő humoru, kedélyes felolvasását, s akár a Csetz Margit kisasszony üde, bájos leányhangon énekelt szép csicsérgéseit tekintjük: csak a legszebbet, legnemesebbet, legdicséretebbet írhatjuk róluk, melyek nagyobb város nagyobb intelligenciáját is csak úgy elismerésre, hála hangolták volna, mint az itt jelen volt igazán intelligens közönséget. A reggelig tartott tánc is a koronás siker mellett szólt, de a csengő-bongó korona pénzek is, melyek a pénztári asztalon a kedves és öröklő mosolygó pénztáros tánczájára összegyűltek: mind-mind a koronás sikeréről beszélnek, a milyent még — tekintve a nőgyesület nemes munkálkodását — jövőre is szívből kíván egy

kritikus asszony.

U. i. Egy kérésem még volna. Jövőre a műsort hallgassák meg jobban azok is, kik most, ki-vált a két első szám alatt: Károlyi-Gáboroskodtak. A figyelmet legalább, a szereplők méltán megvárhatják s megadunk kötelesség.

IRODALOM.

„Gobéságok.”

A haladó század kulturája erős küzdelmet folytat a népszokásokkal. Kineses Székelyföldünknek alig van vidéke, a hol az Istenadta nép ősei hagyományát, nyelvjárását, szokását, vagy pláne népviseletét megőrizte volna. Sok egyéb jó tulajdonsággal együtt kiveszöben van a székelység észjárását, gon-

dolkozását annyira jellemző apró furfang, tréfa; melyek közül nem egyet Gobéságok név alatt ismert az egész ország. Ezeket mentette meg az elkallódástól, Csulak Lajos lapunk ismert munkatársa, ki a Székelyföld vidékeit beutazva, a közszájon orgó adomákat, furcsaságokat összeszedte, s a Jékai-nyomda r-t. Sepsiszentgyörgyön vállalkozott arra, hogy december hó elején egy kötetben kiadja. Előfizetési ára 2 korona, de bolti ára jóval több lesz. Előfizetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Melegen ajánljuk olvasóink szives pártfogásába.

NAPI HIREK.

— **Kinevezések.** A király Pozsoni Antal, kolozsvári itélőtáblai elnöki titkárt a kolozsvári itélőtáblához bíróvá, Wellmann Samu nagysinkai járásbíróvá albirót a esikszereai kir. ügyészséghez alügyészsze nevezte ki.

— **Esküvő.** Madátsi Gyula fogarasi fényképész november 10-én tartotta esküvőjét Kézdivásárhelyen Szőcs István volt kereskedő, vendéglős leányával: Szőcs Vilmával Szerencse legyen frigyükön.

— **A kereskedő ifjuság mulatsága.** A helybeli kereskedő ifjak társulata folyó év november hó 29-én a tanácsház dísztermében programmal egybekötött zártkörű Katalin-táncestélyt fog rendezni. Ezen estélyen való közreműködésre sikerült megnyerni: Gáspár István főgymn. tanárt felolvasás megtartására, Schneider T. főgymn. tanárt hegdu-solóra, Köllönte Katinka k. a. zongorázni és Kupán Irén k. a. és Bitai Endre törv. joggyakornokot dialog megtartására, s végül énekelni fog az ifjuság dal-köre. Ismerve az ifjuság ügybuzgalmát, melyet ki-szoktak fejteni táncestélyük érdekében, remélni lehet, hogy az kitünően fog sikerülni, annál is inkább, mivel jelmondatuknak megfelelően járnak el mindenben. Tehát ezen kedélyesnek ígérkező estélyre jó előre felhívjuk a mulatni akaró n. é. közönség becses figyelmét. A meghívók is a napokban szét fognak hordatni.

— **Jubiláris közgyűlést** tartott november 10-én délelőtt a „Kézdi-orbai róm. kath. tanító-egyesület” Kézdiszentléleken, fennállása 25-ik évfordulója alkalmából a testület összes tagjai, a pártoló tagok, a „Háromszékvármegyei Tanítótestület” s a „Csiki Tanítóegyesület” képviselői s a kerületi papság rész-vételével. A gyűlés lefolyása komoly és méltóság-teljes volt. Legközelebb részletes tudósításban fogunk róla beszámolni.

TÁRCZA.

A babona, humoros világitásban.

Irta: Asbóth Viktor. *)

Úgy rémlik előttem, mintha tündérkertben vol-nék, hol minden virág csak felém integet. Lágy szellő mosolygó szárnyával érinti fürtimet. Halk suttogás-édes zenéjű hangot ad. Azt hittem mindez csak: babona, örömmel látom, hogy való. Hatalmas őszben egy darab tavasz. E falakoo kívül haldokló természet; belül a pezsgő, forrongó élet. Míg az utozán hideg szél csapdosta arcomat, itt a ragyogó s bájos szemek sugarai égetik azt. Mily enyhe, bal-zamos a lég, melyben szívem a felolvasás vágyától szinte ég.

Mi is a felolvasás tárgya?

Oh kérem... ehhez türelem kell... de nagy. Hölgyeim és Uraim!

Ez a második felolvasás, a mit a mai napra szántam. Az elsőnek a címe ez volt: „Előre nem látott akadály” vagy a „Megzavart boldogság” va-gyis: „Lesz-e az idén még fillérestély az Új vigá-dóban?”... Megis irtam a 7-ik oldalig, de a püspökjárás alkalmával folyton csak sietni kellett, így történt aztán, hogy egy reggel íróasztalomon feledtem a megszántott lapokat s mire visszatértem szobámba melegeget találtam ugyan, de felolvasást nem. Lohndinerünk a kis Sántha Flóra gyönyörűen felhasználta gyujtófának s ezzel felolvasásom fonala

*) A kézdivásárhelyi nőgyesület nov. 8-án tartott filléres-télyén felolvasta

elégett, lelkesedésem, választott első szerelmem, akarom mondani thémám iránt lelohadt, végre is megállapodtam abban, hogy ezt a 11-ik számot kez-dem meg, folytatam s ha önök kegyesen megengedik, vagy lehetővé teszik, majd a végén be is fejezem.

Legyen szabad a dolog kezdetén, mindjárt kijelentem, hogy nincsen szándékomban jelen, kedves alkalommal egyházi szónoklatot tartani, vagy mint mondani szokás prédikálni, itt csupán a vallásos hit torzképéről, a babonáról kívánok egyet-mást elmondani, mely még ma is fel-felüti fejét nemcsak a köznép, de a művelteknek tartott embe-rek soraiban is.

Megvagyok győződve arról, hogy m. t. Hallgatóim mindnyájan hallották már azokat a mesebeszédeteket, melyek Lucza-székéről, s az aprószentek ünnepén szokások vesszőzésről vannak elterjedve, valamint méltóztattak hullani azokat a nem annyira csodálatos, mint inkább neveléséges dolgokat is, miket a babonás világ a Karácson és Szilveszter éjjelen vég-bezvit galuska főzésről, diósztatásról, papucsdo-bálról stb. stb. regél. Sőt meglehet, hogy nemcsak hallották, hanem el is hitték azokat.

Álljon bármikép a sor, én részemről nagy köszönettel tartozom Dr. Bánffy Zsigáné és Zajzon Sándorné urnőknek, hogy nekem módot és alkalmat adtak arra, hogy a többé-kevésbé babonás — de szép, díszes, bájos hallgatóság előtt a babonáról szólhatok. A tárgy maga — fájdalom — oly roppant anyagot ölel fel, hogy a legjobb akarattal sem tud-tam — becses kívánságuk szerint bizonyára — na-gyon — nagyon rövidre szabni, kérem szépen szives türelmüket és jóakaratu elnézésüket.

Első tudnivalónk az, hogy mi a babona? Egy lelki betegség, mely minél tovább tart, annál vesze-

delmesebb lesz. Egy fékevesztett folyami, mely men-nél jobban terjed, annál nagyobb hullámokat vet. Egy gördülő lava, mely minél nagyobb utat tesz meg, annál rombolóbb a hatása. A babona harez a hit ellen; erőszakos küzdelme a rosznak a jóval. Elferditése a józon lelkiismeretnek. A vallásnak, a buzgósnak rémes ellensége. A hitetlenség me-log-ága.

Azért mondja a német példaszó: „Hol a hitet-lenség a háziur, ott a babona is kinyitotta maga előtt a hátulaj ajtót.” És természetesen. „Ha az em-ber hitre és vallásra van teremtve és ha ezeket magától eldobja, elvesztette az élet zavaros tengerén a valódi iránytűt, hajótöröttként tévelyeg ide s oda s bensejének meglasonlásában: csalfa rémképekhez ragaszkodik s kész a babona.” „Azért — mondja egy író — minden szó, mely a babona ellen irányul, jó szolgálattel tesz a népnevelés érdekében.”

Valamint a vallás, úgy a babona is minden népnél fölálalható úgy a régi, mint az újabb idő-ben. Az emberiném bölcsőjénél még nem üzte ugyan veszedelmes játékát, tehát nem egészen olyan régi, mint a vallás; uralkodása mégis oly mélyen nyu-lik a mult sötét ölébe, hogy történetének kezdetét pontosan földteritei lehetetlen. Megvolt a babona az őszövetségben a zsidóknál, meg volt Egyptomban, meg volt pogány őseinknél. Már Mózes így sir:

„Midőn be mégyesz azon földre, a melyet a Te Urad Istened ad tenéked: vigyázz, hogy ne kövesd azon nemzetek rosz szokásait. S ne találtassék kö-zötted, a ki fiát vagy lányát átvizsi a tűzön, hogy megtisztítsa, vagy a ki jövődömondóktól tudako-zódik s álmokra vagy előjelekre vigyázzon.” Babo-nával foglalkoztak az egyiptomi álomfejtők és varáz-

— **Honvéd-egyleti közgyűlés.** A Rikánbéli 1848–49-iki honvédegyelet közgyűlését Sepsiszentgyörgyön a városi tanács üléstermében vasárnap tartotta meg. Eljöttek a nagy idők tanúi, kik 53 év előtt Magyarország történetét esinálták, hogy egymást bajtársi szeretettel üdvözlve ügyeiket megbeszéljék. Tuzson János elnök az összegyűlt tagokat meleg bajtársi szavakban üdvözlőlvén, a gyűlést megnyitottak nyilvánította és évi jelentését tette meg. A közgyűlés az elnöki jelentést, elismerése nyilvánítása mellett, tudomásul vette és az elnököknek hosszú éveken át tapasztalt buzgó vezetéseért a honvédeknek, úgy a közreműködött bizottsági tagoknak is hazafias, tapintatos szellemről áthatott tevékenységükért köszönetét nyilvánította. A kezelőbizottság beszerzett adatok alapján tudomására hozza a közgyűlésnek, hogy Háromszék vármegye területén 1902. október 31-én 1568 nyugdíjas 1848–49-beli honvéd volt, négy pedig szám szerint: 1 törzstiszt, 50 főtiszt, 108 őrmester, 243 tizedes, 314 honvédszveg és 852 kőzharcos. Azt is jelentette a kezelőbizottság, hogy 1901-ben 151 és 1902-ben mai napig 126 honvédet igazolt. Indítvány tétetett, hogy a pénztár megvizsgálására bizottság neveztesse ki, mely időszakra a gyűlés elfüggesztetett. A felkért Kocsis Károly és Szent László bajtársak a pénztár vizsgálatára, kik a gyűlés megnyitása után bejelentették, hogy mindent rendben találtak és lezárván a számadást, a szerint további számadásra 409 korona 27 fillér maradt, mert a bevétel 514 korona 7 fillér, míg a kiadás 104 korona 80 fillér lett. A Háromszéki Takarékpénztárban van 400 korona, míg a többi 9 korona 47 fillér a készpénz. Beke Árpádnak az egyleti irodai teendők teljesítéséért köszönet nyilvánított. A jegyzőkönyv hitelesítésére bizottságul küldettek: Gödri Ferenc és Kocsis Károly bajtársak. Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárta.

— **Falb jóslata novemberre.** A hónapok elején szinte önkéntelen is eszébe jut az embereknek a híres időjós Falb-nak neve, kinek november hónapra szóló jóslata nem valami bizalomgerjesztően kezdődik. Falb tanár a hónap első felére száraz időt jósol november első napja kivételével, amelynek Falb szerint esővel kellett volna ránk köszöneti. Falb szerint havazások csak a hó negyedik hetének elejére várhatók kiterjedtebb mértékben. A hőmérséklet nagyjából a normálison felül áll, az utolsó hét elejének kivételével, amikor néhány napig nagy hidegek járnak. Kiterjedtebb esőzések csak a hó utolsó napjaiban lesznek.

lók, babonát üztek a pogány magyarok karkánjai és táltosai is. Uram Istenem! Evezredek multán ott vagyunk, a hol voltunk. A tudással, a műveltséggel fogyni vagy megszűnni kellett volna a babonának. . . igen. . . de én akkor miről tartanék most felolvasást . . . ?

A babona egy vén fa, melynek annyi ága van, hogy tíz filerestélyen sem lehetne letördelni! Egy pár galyát megezibálom, a többi meg másnak hagyom. — Ma már kétféle babona van: műbabona v. szalonbabona. Izzelől mindegyikből legyen szabad egy párt bemutatnom.

A rendőrség 1859-ben Berlin közelében egy személyre akadt, ki szerelmi italok készítésével foglalkozott. Bátran merem állítani, hogy nem volt az utolsó. Bostonban egy szellemidéző "a szellemi ország postamestere" név alatt több éven át leveleket és híreket közvetített élők és holtak között, darabját egy dollárért. Pósta hivatala igen jóvelmező volt. Egy berlini kereskedés 1870-ben menyegzői ruhákat ajánlatott oly felhívással, hogy a kik ezeket hordják boldog házasságban élnek. A műbabona leginkább a jóslásban, szellemidézésben, spiritizmusban nyilvánul, Angol, Francia, Németországban és Kődvásárhelyen igen hatalmas lendületnek örvend, Amerikát nem is említem. Növeli a bajt az évről-évre szaporodó botorságot tartalmazó könyvek nagy kelendőssége is. Egy ily című könyv: „Soha művészete, mely által a tenyérből, ujjakból, körmeikről az élet tartama, szerencse, boldogság stb. meghatározható, egy év alatt 15 ezer példányban kelt el. Magától értetődik, hogy míg az említett jelenségek behatása alatt a babona gyorsan terjed, addig az illetők zsebe is — szépen telik . . .

Szomorú dolog, de tény, hogy az éjjel járó

— **Hadkötelesek figyelme.** Az 1889. évi VI. t. czikkhez kiadott utasítás 23. §. 1. pontja alapján ezennel közhírré teszem, hogy az 1882., 1881. és 1880-ban akár Kődvásárhelyen, akár bárhol idegen városban vagy községben született, de Kődvásárhely város területén tartózkodó összes hadkötelesek kötelesek 30 nap alatt ezen rendőr-kapitányi hivatalnál személyesen, vagy írásban november hó végéig összeírás végett jelentkezni. A kik ezen jelentkezést a nélkül, hogy abban legyőzhetetlen akadályok gátolnák, elmulasztják a V. utasítás I. Rész 23. §. g) pontja alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel vagy megfelelő elzárással fognak büntettetni. Kődvásárhelyen, 1902. nov. 3. Boda Gergely h. rendőrkapitány.

— **A kolozsvári Szent-József finevelő intézet egyetemi ifjusága.** 1902. november 13-án d. u. 1/2 órakor a kegyesrendi főgymn. disztermében Szent-Imre Ünnepeket rendez, a következőkkel: I. Szt. Imre-hymnusz. Szövege Antalfy Endrétől, zenéje Schneider Traugott-tól. Előadja az ifjuság énekkara. II. Megnyitó beszéd. Mondja Roska Márton tan. jel., az önképzőkör elnöke. III. „Magyarország védaasszonya“ Mindszenty Gedeontól. Szavalja Lukács Mózes j. h. IV. Concert Beriotól. Előadják: Oveaud Sándor (zongorán), Maszalts Ferenc (hegedű). V. Ünnepi beszéd. Mondja Erőss József tan. jel. VI. C-dur Quartett Csileser Ernőtől. Előadják: Csileser Ernő (cornet), Kovács László (hegedű), Baló Aladár (hegedű) és Cseke Vince (nagy bőgő). VII. „Asszonyeskő“ Szilágyi Ferencz-től. Szavalja Márton Venczel j. h. VIII. Dalok. Előadja az ifjuság énekkara.

Közigazgatás.

— **Megyei állatkiallítás Sepsiszentgyörgyön.** —

Háromszék vármegye gazdasági bizottsága a vármegyei lótenyésztő bizottsággal együttesen folyó hó 23-án d. e. 9 órakor kezdődőleg Sepsiszentgyörgyön ló- és szarvasmarha díjazást tart.

A díjazáson a Nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszter Ur és a vármegyei gazdasági bizottság által adományozott pénzdíjak fognak kiadni.

Szarvasmarhákra a következő díjak vannak kitűzve:

I. Borjas tehénkre:

1-ső díj	40 K.
2-ik	30 K.
3-ik	20 K.
4-ik	15 K.

II. Űszőkre:

1-ső díj	80* K.
2-ik	25 K.
3-ik	20* K.
4-ik	10 K.

III. Magánosok bikáira:

1-ső díj	30 K.
2-ik	20* K.
3-ik	15 K.

IV. Községi bikák gondozásáért.

1-ső díj	20 K.
2-ik	15 K.
3-ik	10 K.

Csillaggal a bizottság díjai vannak megjelölve.

Pénzdíjakon kívül dícsérő oklevelek korlátlan számban fognak kiadni.

A lódíjazás részletes programja később fog kiadni. Díjaztatni fognak: esikős kanczák, három éves kancza esikős és 1-3 éves mén esikős.

A bemutatott állatok megbirálása, valamint az odaitelt díjak kiosztására e végre alakult szakbizottságok által azonnal a helyszínen fognak eszközöztetni.

Az elő vezetett állatok tulajdonosai községi előjáróági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy a bemutatott anyakancza, borjas tehén, már a esikő, borjú születése előtt sajátjuk volt; valamint a 3 éves kanczaesikő, űsző és bika az ellés idejében birtokukban volt anyától származik. Díjat csak magyar erdélyi fajta szarvasmarhára lehet adni.

Pénzdíjakban esikős földmívelő tenyésztők részesülhetnek, míg a vagyonszámba vagy magas társadalmi álláshoz számítható tenyésztők csupán dícsérő oklevelet nyerhetnek állatjaik után.

Elvadult állatok kivannak zárva a díjazásból.

Háromszék vármegye gazdasági bizottsága nevében.

Sepsiszentgyörgyön, 1902. évi november 3-án.

Potsa József,
főispán, elnök.

varra, de tisztán láttam, hogy a kísértet is utánam ugrott.

Folkelní már nem volt erőm s mikor atyám, szegény, lámpával kétségbeesve mellém állt, az a kísértő lélek, az én hőfőhő bojszi kutyám nyalagatta kezemet.

Egy pár napig megfeküdtem az ágyat, de kísértetet azóta nem láttam. Ha netalán itt van az a szerencsétlen flótás, ne hogy elárulja magát, belőlem még a legszebb asszony sem fogja Jáhel tejjel kienni a titkot.

Itt kellene most szólni a sárkányokról, babonás égről, csillagok állásáról, a garabonciásdiákról. Ugyancsak ebbe a kategóriába tartoznak: az asztaltánczoltatás, kincsörző lelek, babonás füvek, állatok története, rajza is, valamint a kuruzslás és lidércz élet: talpunk vizsketése azonban arra int, hogy adjuk meg annak is a mi megilleti, ne hogy azt gondolja, hogy ma csak babonával akarjuk ki-elégíteni; már pedig:

„Nincs édesebb, mint a táncz“ . . .

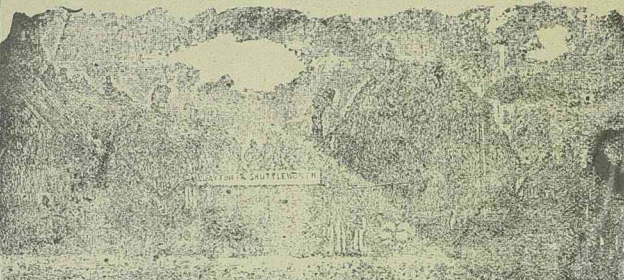
A ki megakarja tudni, hogy ki a boszorkány, az decz. 13-án, Lucza napján egy székes kőszékhez fog, naponként fur, farag rajta valamit, karácsony bójtján elkészíti, az élfőli mise alatt reául, az megtudja: ki a boszorkány? De mivel Könyves Kálman királyunk ez előtt 2 héttel kijelentette a „Hivatalos Közlönyben“, hogy „boszorkányokról — mivel nincsenek említés se tétessék,“ merem állítani, hogy a próba nem fog sikerülni.

(Folytatása következik.)

Hirdetések.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzeséplő-gép-készletek
továbbá járgány-eséplőgépek, löheré-eséplők, tisztító-rosták, konkolozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb szervetogépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, 616-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzőket kiadunk ingyen és bérmentve kérésre.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és gőzeséplő-gyára.

A városhoz közel **több darab föld 6 évre haszonbérbe kiadó.**

Czim a kiadóhivatalban.

(217. 1—0.)

Hirdetések

olcsó áron felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a Takarékpénztár épületéből

PAPIR-, IRÓSZER- ÉS NYOMTATVÁNY KERESKEDÉSEMET
valamint **BUTOR-RAKTÁROMAT**

folyó év december elején áthelyezem az id. Jancsó Mózes kereskedő üzlethelyiségébe, a Jancsó-féle gyógyszerertár mellé, a hol ezután is nagy raktárt tartok minden fajta papirokban, nyomtatványokban, kovertekben, irodai- és iskolai szerekben, tintákban.

Diszes kivitelű

dus választékban tartok legdivatosabb levélpapirokat, névjegyeket, eljegyzési-, esketési- és bál meghívókat, gyászjelentéseket.

Elvállalom minden fajta művek, folyóiratok, bárczakönyvek, árjegyzékek, vámczédulák és minden a nyomdászat körébe vágó munkák elkészítését diszes és a mai kor igényeinek teljesen megfelelő kivitelben, olcsó és jutányos árak mellett.

Könyvkötészetemben

beköttetek iskolai és kottás könyveket, regényeket, valamint városi és községi hivataloknál előforduló összes nyomtatványokat, törvénykönyveket, azonkívül elvállalom elkészítés végett mindenféle könyvkötői munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben.

A könyveket kívánatra ellátatom **ércsarkokkal**, a mi által azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Butor-raktáromban

mindig készletben vannak: háló-, ebédlő- és szalon berendezések, heverő- és ebédlő diványok, matracok, a melyeket saját felügyeletem alatt házamnál készítették; tartok továbbá: vaságyakat, mosdókat, ruganyos acél ágyléteket, gyermek kocsikat, hajlított és bőr támlájú székeket, függönytartókat, stb. stb., melyeket a legolcsóbb árak mellett árusítok el.

Szíves pártfogását ezutánra is kérve, maradok tisztelettel:

Ifj. JANCsó MÓZES.